

De heer **de Jonge van Ellemeet** zegt daarop: Het zij mij vergund de bedenking door den Voorzitter in het midden gebragt te wederleggen. Naar mijne overtuiging, zijn die twee bedoelde leden van de Eerste Kamer niet als zoodanig zittende in die Commissie van Rapporteurs voor het wets-ontwerp tot regeling der Voogdij, maar wel als leden van de Vereenigde zitting; en naar het mij voorkomt verandert daardoor de positie van die leden geheel en al. Ik vermeen ook gezegd te hebben dat het mijn denkbeeld was om de wet op de Munt te gelijk in discussie te brengen met de wet omtrent de Voogdijschap.

De **Voorzitter** zegt alnu te zullen trachten de gevoelens der Vergadering te concilieren en te dien einde stelt hij voor, den dag der beraadslagingen over het wets-ontwerp betrekkelijk het toezigt en de zorg over de zaken der Munt aan de orde te stellen op een nader te bepalen dag.

De heer **Martens van Sevenhoven** zegt, na de verklaring van den Minister van Finantien, ook geene noodzakelijkheid te zien, om de hier bedoelde wet nu zoo dadelijk te behandelen, en zou hij in het voorstel tot uitstel der beraadslaging daarover kunnen berusten; maar hij meent het te mogen betwijfelen of de Vergadering een besluit zal kunnen nemen omtrent een door een lid gedaan voorstel tot verdaging der behandeling van een wetsvoorstel, dat, om het zoo uit te drukken, in staat van wijzen is. Hij voor zich is overtuigd, dat er eene morele verplichting op deze Vergadering berust en die ook uit de bepalingen van de Grondwet volgt, dat zij eene wet die in staat is om te kunnen afgedaan worden, ook dan onmiddellijk moet behandelen, en dat zij die behandeling voor het gemak van deze of gene hare leden niet willekeurig mag verschuiven. Hij gelooft dat men dit principe moet vasthouden en het dus niet aan deze Kamer staat om de afdoening van werk dat gereed is en beoordeeld kan worden uit te stellen. De Grondwet heeft niet in alle gevallen kunnen voorzien, want zij is geen reglement van orde, maar zij spreekt altijd in de veronderstelling dat eene wet bij de Kamers zal afgehandeld worden zoodra daartoe de gelegenheid geopend is.

De **Voorzitter** herhaalt alnu zijn voorstel, om de beraadslagingen over het aanhangige wets-voorstel aan de orde te stellen op een nader te bepalen dag.

Dienovereenkomstig wordt door de Vergadering besloten.

Is ingekomen eene missive van den heer van der Lek de Clercq, die daarbij kennis geeft dat hij wegens dringende omstandigheden zich huiswaarts heeft moeten begeven, en alzoo vooreerst geen deel aan de werkzaamheden der Vergadering zal kunnen nemen.

Deze missive wordt voor kennisgeving aangenomen.

Daarna wordt de vergadering gesloten.

VERSLAG DER COMMISSIE VAN RAPPORTEURS *wegens het wets-ontwerp betrekkelijk het toezigt en de zorg over de zaken der Munt* [uitgebragt in de zitting van den 3den Mei 1850].

Het wets-ontwerp betreffende het toezigt en de zorg over de zaken der Munt is in de afdeelingen dezer Kamer door 31 leden onderzocht. Allen hebben getracht om, met het oog op art. 175 der Grondwet, als aanleiding gevende tot bezuiniging door vereenvoudiging, tevens ook in acht te nemen het groot gewigt der aangelegenheid die het hier geldt; een gewigt zooveel te grooter, zoolang de bepaling van art. 73, alinea 3, der Grondwet nog niet is geregeld.

Als slotsom der verschillende overwegingen en bedenkingen heeft de Commissie van Rapporteurs de eer het navolgende voor te dragen.

§ 1. Sommige leden konden zich geheel vereenigen met het denkbeeld, dat het Collegie van Raden en Generaal-meesteren van de Munt stond vervangen te worden door een Munt-collegie, bestaande uit drie leden; en zij zagen in die vervanging eene voor hen voldoende *bezuiniging*. Wel is waar, konden enkelen hunner zich geene juiste voorstelling maken van het doel dezer wet, want ook het naauwkeurigst onderzoek van dit ontwerp liet voor hen de vraag onbeantwoord, of de bedoeling waarmede het thans, en hoedanig het, werd ingediend, gelegen is in uitsluitende zucht naar bezuiniging, dan wel in het verlangen der Regering om zich te ontdoen van een onafhankelijk collegie bij de toepas-

sing der ministeriele verantwoordelijkheid. Aan deze leden sloten diegenen onmiddellijk zich aan, welke veel onbestemdheid, ja zelfs tegenstrijdigheden in de voordragt meenden aan te treffen. Het was ook uit dien hoofde dat dezen zich hun gevoelens voorbehielden, afwachtede de verdere behandeling dezer zaak, waarbij hun zou kunnen worden opgelost en opgehelderd hetgeen hun voor alsnog twijfelachtig en duister voorkwam.

Enkele leden ontkenden dat het ontwerp eenig vooruitzicht opent op belangrijke bezuiniging. Voor hen bevat slechts de *Memorie van Toelichting* toezeggingen van dien aard, welke, naar hun oordeel, in geenen deele onmiddellijk voortvloeijen uit de voorgedragen wet zelve. De berekening van bezuiniging, voorkomende op bladz. 4 der *Memorie van Toelichting*, was, vergeleken met het personeel van Raden en Generaal-meesteren der Munt, zoo als het thans is zamengesteld, onduidelijk; maar bovendien werd zij wisselvallig, nadat, volgens bladz. 6 der *Memorie van Beantwoording*, de aanstelling van een wetenschappelijk gevormd ambtenaar bij het Munt-collegie, nu reeds als alleziens wenschelijk en denkbaar door de Regering wordt geoordeeld. Eindelijk, die berekening kon, naar de meening der leden, onbestemd heeten, omdat zij billijkerwijze niet konden verwachten, dat de ontvangers der directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnsen, voortaan belast met de ontvangst der regten aan de waarborgkantoren voor de gouden en zilveren werken, de meerdere werkzaamheden, daaraan verbonden, *om niet* zouden behooren waar te nemen; en te meer, omdat sommige dier ambtenaren, huns ondanks, verplicht zullen zijn gebruik te maken van de bevoegdheid hun bij de wet verleend, om zich ten hunnen koste, en onder hunne verantwoording, door particuliere beambten te doen vervangen; waaruit af te leiden zou zijn, dat de besparing van uitgaven wegens de invordering van het regt van den waarborg, voorgespiegeld op diezelfde bladz. 4 der *memorie van toelichting*, als zeer luttel wordt geacht. Men zou althans voor die uit te winnen gelden wel eenigen meerderen waarborg verlangen, alvorens zij als belangrijke bezuiniging in aanmerking kunnen komen.

§ 2. Verscheidene leden bragten bezwaar in tegen deze wet, op grond dat hare indiening hun *ontijdig* toescheen. Was, naar het oordeel der Regering, in de toepassing der ministeriele verantwoordelijkheid de noodzakelijkheid gelegen om in den tegenwoordigen staat van zaken betreffende een Munt-collegie eene merklijke wijziging te brengen (*memorie van toelichting* bladz. 2), zoo ook was, naar de overtuiging dier leden, dat tijdstip tot wijziging nog niet gekomen, zoolang de wet, welke men hoopt dat eerlang die verantwoordelijkheid zal regelen, steeds in het onzekere ligt. Algemeen wilde men hulde brengen aan de goede bedoelingen van den tegenwoordigen Minister van Finantien, maar waar het geldt eene inrigting van den Staat, bij welke het geringste misbruik, zoowel als de minste onachtzaamheid of de schijnbaar onschuldige proefneming groote gevolgen na zich kan slepen, daàr konden de meeste leden niet voorbijzien de onzekerheid van elk Ministerie, daàr werden zij huiverig om bestaande instellingen af te breken, alvorens op nieuwe hun oog te kunnen vestigen, voorzien van dezelfde waarborgen voor hechtheid en deugdzaamheid, als de vroegere, naar hun oordeel, aanbieden. En wie zich al niet onvoorwaardelijk konden nederleggen bij dat gevoelen van velen, voor hen was het nog geene uitgemaakte waarheid, dat er werkelijk strijd bestaat tusschen de toepassing van het beginsel der ministeriele verantwoordelijkheid, en het bestaan van een onafhankelijk collegie, hoedanig het tegenwoordige van Raden en Generaal-meesteren der Munt, immers naar hunne schatting, heeten mag.

§ 3. Een niet minder groot aantal leden trof in de ontworpen wet te weinig *waarborg* aan voor een behoorlijk toezigt en voor een naauwkeurig beheer over de zaken der Munt. Enkelen van dezen waren zelfs van gevoelen, dat de wet van 19 Mei 1819 (*Staatsblad* n°. 31) een genoegzamen waarborg opleverde; maar allen voorzeker waren van oordeel dat art. 175 der Grondwet eene meerdere garantie toezegde en bedoelde, dan werkelijk in het vòòr hen liggend ontwerp besloten is. Die leden beweerden, dat, door de aanneming van deze wet, onafhankelijke handelingen zouden kunnen worden vervangen door ministeriele beslissingen; dat adviezen van deskundigen in zaken, waarvan de kennis zelfs met de grootste geleerdheid niet uit boeken is bijeen te zamelen, en die voor de Regering van het uiterste gewigt te achten zijn, niet meer het kenmerk van onpartijdigheid zouden dragen. Naar het oordeel van hen, moest de regtmate lof, ook door de Regering toegezwaid, blijkens bladz. 2 der *memorie van toelichting*, aan het bestaande collegie, worden afgeleid juist uit zijnen zelfstandigen werkkring, uit de eigenaardige wijze van aanstelling der leden, en uit de bijzondere verhouding van den muntmeester, zoowel tot de Regering, als tot het collegie zelf. Diezelfde leden stelden er derhalve prijs op, om in eene wet, regelende het toezigt en de zorg over de zaken der Munt, diezelfde waarborgen van zelfstandigheid, van onafhankelijkheid, en van technische kennis

ZITTING VAN DEN 3DEN MEI.

der leden te vinden, welke, huns inziens, de wet van 19 Mei 1819 (*Staatsblad* n°. 31) bevat, en welke in het aangeboden ontwerp vruchteloos door hen worden gezocht. Immers, tegenover eene benoeming door den Koning, op eene voordragt der volksvertegenwoordiging, staat over de uitsluitende bevoegdheid tot aanstelling door de Regering; in plaats van eene wettelijke drangregeling, zou bij afwezigheid van één of meerdere leden van het Munt collegie, eene vermenging van rangen stand grijpen, die het vreemde en voor de achtbaarheid van elk collegie gewis onraadzaam verschijnsel kon doen geboren worden, dat heden dezelfde persoon bevelen en maatregelen beraamde, die hij wellicht 's anderens daags verplicht zou zijn ten uitvoer te brengen, en op den derden dag geroepen zou kunnen worden om die te beoordeelen. Die leden betoonden zich alzoo niet geheel voldaan met de wederlegging der Regering op hetgeen, bijna in gelijken zin, te dezen aanzien door de Tweede Kamer der Staten-Generaal werd aangevoerd.

De overtuiging, dat al de eigenaardige kenmerken, hierboven opgenoemd, werkelijk bij de bestaande Raden en Generaal-meesteren der Munt worden aangetroffen, stond echter niet bij alle leden even vast. De waarborgen voor eenen geregelden gang van zaken, naar hunne meening in het ontwerp aanwezig, waren toereikende, en zij vermeenden dat, door het ingediend ontwerp, aan de bedoeling van art. 175 der Grondwet geheel was voldaan.

§ 4. De afscheiding der zaken betreffende het muntwezen, van het opperbeheer van den waarborg der gouden en zilveren werken droeg algemeen de goedkeuring der leden weg.

In de uiteenzetting dezer algemeene beschouwingen kunnen de bijzondere artikelen van het ontwerp geacht worden meerendeels te zijn behandeld. De aanmerkingen hierop gevallen bepalen zich tot deze weinige.

Art. 2. Bij de vereischten voor het lidmaatschap in het hier omschreven Munt-collegie hadden vele leden gewenscht ook den gevorderden ouderdom te zien bepaald, als waarborg te meer voor kennis en ondervinding.

Art. 5. Vrij algemeen heeft men verzocht mededeeling der instructie van den tegenwoordigen muntmeester.

Verscheidene leden konden zich niet vereenigen met de bepaling van alinea 3 van dit artikel, vermits door de vergunning, daarbij aan den muntmeester verleend, deze, door den aard zijner personele verhouding tot de Munt, op een gunstiger standpunt, naar hun oordeel, is geplaatst, dan dit het geval kan zijn voor elk particulier die wenschen zoude, hetzij standpenningen, hetzij negotie-penningen te doen aanmunten.

Art. 10, 1°. Ongeaarne miste men in dit artikel de bepaling voorkomende in art. 13 der wet van 19 Mei 1819 (*Staatsblad* n°. 31), dat, »bij het ontdekken van eenige in omloop zijnde » valsche specien, de uitslag van het onderzoek en van het essai, » daarop gedaan, ter kennis van het publiek moet worden ge- » bragt, met opgave der onderscheidene kenteekenen, ten einde » ieder zich voor schade kunne wachten»; ten ware de bedoeling zij om dergelijke bepaling in de instructie van het Munt-collegie later op te nemen.

Art. 15. Naar het oordeel van vele leden werden twee derden der jaarwedde te hoog gerekend. Zij gingen daarbij uit van de veronderstelling, dat Raden en Generaal-meesteren der Munt niet *ad vitam* waren benoemd; ofschoon bij sommigen daarover twijfel bestond, en de bewoordingen op bladz. 12 der Memorie van Beantwoording die onzekerheid niet wegnemen. Bovendien waren, naar het oordeel van enkele leden, door de onbestemde uitdrukkingen van dit artikel de wijzigingen niet duidelijk aangewezen, welke de twee derden der tegenwoordige jaarwedde van Raden en Generaal-meesteren der Munt behooren te ondergaan, in het geval dat aan de uitvallende ambtenaren eene andere lands-betrekking wordt opgedragen.

Art. 16. Bij dit artikel is algemeen de wensch geuit, dat de pogingen door den Minister in het werk gesteld tot daargestelling eener wet op den waarborg, spoedig en met eenen gelukkigen uitslag mogen worden bekroond, opdat langs dien weg worde voorzien in eene algemeen en zòd herhaaldelijk erkende behoefte.

De Commissie van Rapporteurs, de bovenstaande bedenkingen ter kennis gebragt hebbende van den Minister van Financien, heeft, onder dagteekening van den 2den Mei, van denzelve ontvangen de volgende

MEMORIE VAN BEANTWOORDING.

De Regering heeft de eer, ter beantwoording der bedenkingen, gemaakt in de afdeelingen der Eerste Kamer, het volgende in het midden te brengen:

§ 1. De Regering verheugt zich dat sommige leden zich geheel hebben kunnen vereenigen met het denkbeeld, om het tegenwoordige muntbestuur te doen wijzigen, in dier voege als door de Regering is voorgedragen.

Hierbij is het echter aan enkelen onzeker voorgekomen, met welke bedoeling deze wet is voorgedragen. De Regering acht het niet ongepast hier te herinneren, dat bij de laatste herziening der Grondwet het behoud van het Collegie van Raden en Generaal-meesteren der Munt eerst door de Regering was voorgedragen, doch dat door sommige leden der Staten-Generaal is aangemerkt, dat de vermelding van dit staats-collegie uit de Grondwet kon worden weggelaten.

De Regering heeft alstoen vermeend aan dit verlangen gevolg te kunnen geven, en naar aanleiding daarvan is de vermelding van het Collegie van Raden en Generaal-meesteren der Munt uit de Grondwet weggebleven.

Ondertusschen zegt art. 175 der Grondwet, dat »het toezigt en de zorg over de zaken der Munt en de beslissing der geschil- » len over het alloo, essai en wat dies meer zij, door de wet » worden geregeld.» De Staten-Generaal zouden dus te regt hunne verwondering te kennen mogen geven, indien de Regering geene wet aanbodt om dit punt te regelen.

Wel is waar dat de zaak geregeld was bij de wet van 19 Mei 1819 (*Staatsblad* n°. 31), en dat dus, ten gevolge van art. 3 der additionnele artikelen van de Grondwet, de zaken nog lang op den bestaanden voet konden gehouden worden. Doch die wet bevat vele bepalingen die herziening vorderen. Zoolang die wet bestaat, kan bijv. geen gevolg gegeven worden aan hetgeen, blijkens het verslag, algemeen de goedkeuring der leden van de Eerste Kamer wegdroeg, namelijk de afscheiding van het beheer van den waarborg van de zaken der Munt: die wet bepaalt dat er zes leden zullen zijn, terwijl er sedert 1830 slechts drie gefungeerd hebben, waarmede echter verbonden waren de zwaargheden op bladz. 5 der memorie van toelichting bij art. 3 meer uitvoerig uiteengezet, enz.

De Regering zag zich dus gedrongen, en wegens het voorschift van art. 175 der Grondwet en wegens de noodzakelijkheid om de wet van 1819 te herzien, eene nieuwe wet op het toezigt en de zorg over de zaken der Munt voor te dragen.

Nu meent echter de Regering het vrij aan de onpartijdigheid der Staten-Generaal over te mogen laten, om de vraag te beantwoorden, of zij op hunnen bijval zou hebben kunnen rekenen, indien zij eene wet had voorgedragen, waarbij op het muntbestuur geene bezuinigingen waren ingevoerd?

Als een gevolg der eerste verplichting om eene wet voor te dragen, rustte dus op de Regering eene tweede verplichting, die, om daarbij bezuinigingen voor te stellen, en wel te meer, na het stellig deswege in November 1848 kenbaar gemaakt gevoelen. Om tot bezuiniging te geraken wist zij geen en beteren weg in te slaan, dan dien welken zij nu heeft aangewezen. Het een is dus hier een noodwendig gevolg van het ander. Men kan of niet bezuinigen of, zoo men wil bezuinigen en daarbij eenen voldoenden waarborg behouden, zoo moet men bezuinigen zoo als de Regering zulks heeft voorgesteld.

Eenige leden vonden onbestemdheid, ja zelfs tegenstrijdigheid in de voordragt. De Regering neemt de vrijheid hier te wijzen op hetgeen zij in de Memorie van Beantwoording, § 4, ter wederlegging van een soortgelijk gevoelen bij de Tweede Kamer geuit, heeft in het midden gebragt.

De Regering heeft met eenige verwondering gezien, dat enkele leden ontkennden, dat het ontwerp eenig vooruitzicht op belangrijke bezuiniging opent.

De Regering zou in tegendeel vermeenen, dat, indien het mogelijk ware in alle takken van administratie eene evenredige bezuiniging in te voeren, alsdan de stoutste verwachtingen zouden overtroffen worden. Op bladz. 4 der memorie van toelichting is aangetoond, dat bij de uitvoering der voorgedragen wet f 10,200 op de som van f 29,405 zou bespaard worden, dus ruim een derde; hetgeen zeer aanzienlijk mag genoemd worden.

Deze berekening aan sommige leden onduidelijk voorgekomen zijnde, zoo kan hier het volgende tot opheldering dienen.

Men heeft thans drie raadsleden: eenen inspecteur-essaijeurgeneraal, eenen secretaris en eenen waardijn. Wanneer men nu den inspecteur-essaijeurgeneraal lid van het nieuwe collegie maakt, en aan twee raadsleden de werkzaamheden van secretaris en waardijn opdraagt, dan bespaart men eene plaats van raadslid, alsmede die van secretaris en waardijn, dus te zamen f 6900. De overige f 3300 worden bespaard ten gevolge der mindere werkzaamheden, te weeg gebragt door de overbrenging der administratie van den waarborg bij het Ministerie van Financien, alwaar zulks geene noemenswaardige vermeerdering van uitgaven behoeft te veroorzaken, daar het hoofd van dat departement reeds verklaard heeft, te mogen verzekeren, dat, door eene andere

ZITTING VAN DEN 3DEN MEI.

verdeeling der werkzaamheden, het tegenwoordig personeel ook met de bemoeijingen der waarborg-administratie zal kunnen belast worden.

Verder bevatte voor enkele leden de Memorie van Toelichting slechts toezeggingen, die in geenen deele onmiddellijk voortvloeijen uit de voorgedragen wet zelve. Hierbij meent de Regering op twee zaken te mogen wijzen. Om die bezuinigingen uit de wet onmiddellijk te doen voortvloeijen, zou men de bezoldigingen in de wet zelve moeten opnemen, hetgeen dan toch wel niet verlangd zal worden; en ten tweede, levert de staatsbegroting, die jaarlijks moet aangeboden worden, ruimschoots de gelegenheid aan de Staten-Generaal op, om zich voortdurend te overtuigen of de thans toegezegde bezuinigingen werkelijk worden ingevoerd, en om, zoo zulks mogt blijken niet te zijn geschied, de Regering met nadruk daartoe aan te sporen.

Eindelijk achtte men de bezuiniging wisselvallig, omdat de Regering het denkbeeld, door de Tweede Kamer aan de hand gedaan, om namelijk eenen wetenschappelijk gevormden ambtenaar aan het nieuwe Munt-collegie toe te voegen, niet heeft verworpen. Het zal voldoende zijn hier op te merken, dat, zelfs al ging de Regering er toe over om dit voorstel der Tweede Kamer in uitvoering te brengen, zulks dan toch wel nooit eene koste zou kunnen veroorzaken, gelijk aan de som van f 10,200, die ingevolge de thans voorgedragen wet zal kunnen bespaard worden.

Ten slotte moet de Regering hier doen opmerken, dat in die som van f 10,200 niets begrepen is van de besparing, die te weeg zal gebracht worden door de ontvangst bij de kantoren der directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnsen over te brengen. De besparing, daardoor te verkrijgen, komt dus nog *boven en behalve* de bedoelde som van f 10,200. De Regering wil echter gaarne erkennen, dat het hare bedoeling niet kan zijn, de ontvangers der directe belastingen en in- en uitgaande regten om niet hunne nieuwe werkzaamheden te laten verrigten; de hun toe te kennen belooning zal minstens voldoende moeten zijn, om eenen gedelegeerde te kunnen bezoldigen. Doch desniettemin zal de bedoelde maatregel nog eene niet verwerpelijke bezuiniging voor de schatkist opleveren, waarvan het bedrag echter thans nog niet met naauwkeurigheid kan opgegeven worden.

§ 2. Verscheidene leden waren van oordeel, dat de indiening van het tegenwoordig wets-ontwerp *ontijdig* moest geacht worden, daar de ministeriele verantwoordelijkheid nog niet is geregeld.

Wanneer men de hierboven gegeven historische ontwikkeling van het aangeboden wets-ontwerp nagaat, dan kan de aanbidding, naar het gevoelen der Regering, niet *ontijdig* genoemd worden.

Ten gevolge van hetgeen bij de herziening der Grondwet had plaats gevonden, heeft de Regering in November 1848 een vereenvoudigd muntbestuur opgenomen onder de bezuinigingen, die, naar haar oordeel, in de huishouding van den Staat konden ingevoerd worden. Zoo zij nu het jaar 1850 had laten verlopen, zonder de vroeger toegezegde vereenvoudiging voor te dragen, zouden zich dan niet, tegenover de stemmen die thans de voordragt ontijdig vinden, oneindig veel meer stemmen verheffen, om de Regering van nalatigheid te beschuldigen?

De Regering kon dus niet nalaten een wets-ontwerp betreffende het toezigt en de zorg over de zaken der Munt voor te dragen. Nu lag het in den aard der zaak, dat zij, hiertoe overgaande, een muntbestuur trachtte samen te stellen dat gelijktijdig voldoende waarborgen aan de Natie zou kunnen aanbieden, en nogtans niet in strijd zou zijn met het beginsel der ministeriele verantwoordelijkheid. Thans heeft men een collegie, dat met eene menigte administrative handelingen belast is (zie artt. 14, 15, 16 en 17) die meer eigenaardig bij het departement van Financien te huis behooren. Het kan dus niet bevreemden, dat de verantwoordelijkheid bij de tegenwoordige voordragt op het Hoofd van het departement van Financien wordt overgebracht.

Het verrigten van zuiver administrative werkzaamheden kan aan personen, op het standpunt geplaatst, waarop Raden en Generaal-meesteren der Munt thans staan, moeilijk opgelegd worden. Wil men dus de zoodanige behouden, dan moet men nevens hen behouden de ambtenaren die het werk verrigten: dan valt er niet te denken aan bezuinigingen.

Wil men daarentegen alleen werkdadige ambtenaren behouden, dan moet men ze niet op een geheel onafhankelijk standpunt plaatsen, want dan zou het van dezen gedurig afhangen, uit welke beweegredenen dan ook, den loop der zaken te stremmen.

De Regering acht het bestaan van een geheel onafhankelijk Munt-collegie alleen bestaanbaar met de ministeriele verantwoordelijkheid, wanneer dat collegie niets doet dan toezien. Doch zoodra aan

hetzelve eenige administrative handelingen worden opgedragen, kan er strijd ontstaan, dien men bij de tegenwoordige wet voorkomt.

§ 3. Een niet onaanzienlijk getal leden vermeende in de ontworpen wet te weinig *waarborg* te vinden voor een behoorlijk toezigt en een naauwkeurig beheer der zaken van de Munt.

De Regering meent, bij de beantwoording van dit punt niet onopgemerkt te mogen laten, dat men bij de beschouwingen van deze wet zich wel eens overdreven denkbeelden heeft gemaakt van den invloed, dien het besef van zelfstandigheid en onafhankelijkheid op individuen zou uit oefenen. Het bewustzijn, dat men eene betrekking voor het leven heeft ontvangen, brengt nog niet van zelf de kunde mede om die betrekking goed te vervullen, en waar geene voldoende kunde is, daar is noch zelfstandigheid noch onafhankelijkheid, want daar loopt men aan den leiband van anderen. Terwijl men dus aan den eenen kant te veel waarde is gaan hechten aan het denkbeeld alleen eener aanstelling voor het leven, heeft men aan den anderen kant aan ambtenaren, die niet voor hun leven zijn aangesteld, alle vertrouwen gaan weigeren.

De Regering meent, dat zoowel de eene als de andere voorstelling niet geheel vrij van overdrijving is. Zij verheugt zich, genoeg adviezen van ambtenaren te kunnen aantoonen, waarin deze geenszins geschroomd hebben hun gevoelen met vrijmoedigheid kenbaar te maken, al was het dan ook strijdig met dat van andere hooggeplaatste personen, en al waren zij dan ook niet voor hun leven aangesteld.

Indien dus de Regering in het algemeen niet kan toegeven dat ambtenaren, wanneer zij kundig en eerlijk zijn, geenen voldoende waarborg zouden opleveren, omdat zij niet voor hun leven zijn benoemd, zoo kan zij zulks nog minder toestemmen in het bijzondere geval waarvan hier sprake is. Terwijl toch in den regel aan iederen ambtenaar zijn werkring door eene ministeriele instructie wordt aangewezen, vinden daarentegen de leden van het Munt-collegie hunnen ambtspligt door de wet aangeduid. Die wet zegt hun: »gij zult zorgen voor de stipte uitvoering der wettelijke bepalingen het muntwezen betreffende; gij zult naauwkeurig toezien op het gehalte, het gewigt, den muntslag en de hoeveelheid nieuwe specien; gij zult van uwe deelneming aan het onderzoek behoorlijk door uwe handteekening doen blijken; gij zult zorgen dat de muntmeester zijne instructie stipt navolgt; gij zult jaarlijks van de muntwerkzaamheden een verslag uitbrengen, dat aan het Hoofd van den Staat en de Staten-Generaal zal worden medegedeeld» enz., enz.

De werkring van het nieuwe Munt-collegie is dus bij de wet afgebakend: geene ministeriele resolutie kan voorschriften geven welke met die wet in strijd zijn. Is het nu wel denkbaar, in dezen tijd van openbaarheid, dat, zoo een Minister zich zooverre mogt vergeten dat hij het nieuwe Munt-collegie bevelen gaf, strijdig met de wettelijke bepalingen, hij alsdan een collegie zou vinden, zoo gedwee dat het, ten gevalle van des Ministers welbehagen, zijnen ambts-eed ontrouw zou worden? En zulks alleen omdat de leden niet voor hun leven zijn aangesteld? De Regering erkent gaarne, dat zij in dit opzigt gunstiger verwachtingen koestert, dan door velen over dit onderwerp in den laatsten tijd geuit zijn.

De Regering meent overigens in de wet eenige waarborgen te hebben opgenomen die niet over het hoofd mogen gezien worden, en waarop gewezen is op bladz. 5 der Memorie van Beantwoording.

De Regering acht het eene zeer teedere zaak om hier uiteen te zetten, of het goede, dat aan het Collegie van Raden en Generaal-meesteren te danken is, alleen moet toegeschreven worden aan zijnen zelfstandigen werkring, enz. Zij zou het zelfs weinig vleijend voor de leden van dat Collegie vinden, indien dat goede alleen aan dat standpunt moest toegeschreven worden: want daaruit zou volgen, dat men van diezelfde mannen, op een minder zelfstandig standpunt geplaatst, zooveel goeds niet zou hebben mogen verwachten. De Regering gevoelt te veel achting voor elk der leden van het Collegie van Raden en Generaal-meesteren der Munt, om zoodanige vraag toestemmend te beantwoorden. Wat aangaat de verhouding van den muntmeester tot het collegie en de Regering, zoo zal deze bij de voorgedragen orde van zaken zoo weinig verschillen van die, welke nu plaats vindt, dat in dit opzigt de toestand geene verandering zal ondergaan.

Eenige leden verlangden diezelfde waarborgen niet alleen van zelfstandigheid en onafhankelijkheid, maar ook van technische kennis der leden in de nieuwe wet te vinden, als in de wet van 19 Mei 1819 (*Staatsblad* n°. 31). De Regering vindt zich genoodzaakt te erkennen, dat zij niet weet welke waarborgen van

technische kennis de wet van 1819 voor de leden van het collegie oplevert. Zij vindt niet het minste spoor van eene opgave der kundigheden, die in een lid van het Collegie van Raden en Generaal-meesteren der Munt zouden gevorderd worden, en de wet bevat dan ook geene andere beperking, dan die van bloedverwantschap, voor de keuze der leden. Bij de benoeming der leden van het nieuwe Munt-collegie zal de Regering in het vervolg vrijer zijn dan vroeger, daar zij hare keuze zal kunnen vestigen op personen, wier technische bekwaamheid en kunde in muntzaken genoegzaam gebleken is, terwijl zij vroeger gebonden was aan een drietal, en bij de onzekerheid van alle keuzen, door een groot aantal personen te doen, het geval zou kunnen voorkomen, dat er onder de drie voorgestelde personen er zich geen enkele bevond, die de verlangde hoedanigheden verenigde.

De bezwaren in het midden gebracht tegen het vervangen van een afwezend lid van het collegie door eenen ambtenaar, welke door den Koning zal worden aangewezen, wegen bij de Regering niet zoo zwaar, als zij door eenige leden der Eerste Kamer zijn voorgedragen.

De vervanging is voornamelijk bestemd om staking der werkzaamheden voor te komen, wanneer, door afwezendheid van een der leden, de processen-verbaal, waarvoor drie handteekeningen worden verlangd, slechts twee handteekeningen zouden kunnen ontvangen. Daar het nu van belang moet geacht worden, eensdeels alle oponthoud te vermijden, anderdeels altijd minstens drie personen te doen deel nemen aan het onderzoek der nieuw vervaardigde specien of van de voorwerpen in art. 10 (vroeger art. 11) vermeld, zoo mag men het allezins doelmatig achten, dat hierin door de wet voorzien worde. De afwezendheid van een lid mag toch altijd als eene uitzondering beschouwd worden, en de plaatsvervanging zich hoofdzakelijk tot de hierboven vermelde gevallen bepalende, zoo kan men zich geruststellen, dat het geval als of dezelfde personen beurtelings maatregelen ontwerpen en bevelen uitvoeren en beoordeelen zouden, niet zal voorkomen.

Het verheugt de Regering dat eenige leden daarentegen van gevoelen zijn geweest, dat in het tegenwoordige ontwerp genoegzame waarborgen aanwezig zijn voor eenen geregelde gang van zaken, en daardoor aan de bedoeling van art. 175 der Grondwet geheel voldaan is.

§ 4. De afscheiding der zaken betreffende het muntwezen van het beheer van den waarborg der gouden en zilveren werken, algemeen de goedkeuring der leden weggedragen hebbende, zoo vleit de Regering zich, dat de leden, na al het voorafgaande, nu tevens algemeen zullen inzien dat, om aan dat gevoelen gevolg te kunnen geven, eene nieuwe wet op het toezigt en de zorg over de zaken der Munt onvermijdelijk was.

Wat de bedenkingen op enkele artikelen betreft, zoo heeft de Regering de eer het volgende te antwoorden.

Art. 2. De Regering zou er van haren kant geene zwarigheid in gezien hebben, in de wet eenen zekeren ouderdom voor de leden verplichtend te maken, bijv. de bepaling dat de leden den vollen ouderdom van dertig jaren zouden moeten bereikt hebben. Daar nu echter de wet reeds door een der deelen van de wetgevende magt is aangenomen, acht zij het wenschelijk het bedoelde artikel aldus onveranderd te laten. Het ligt echter in den aard der zaak dat zij niet ligtvaardig te jeugdige personen lid zal maken van een collegie, dat eenen belangrijken waarborg niet alleen voor de Regering maar voor de geheele Natie zal moeten opleveren.

Art. 5. De Regering, voldoende aan het verlangen der Eerste Kamer, heeft de eer aan haar te doen geworden een afschrift van de instructie van den muntmeester, bij Koninklijk besluit van den 24sten Augustus 1846, n°. 54, vastgesteld, alsmede van de wijzigingen bij de Koninklijke besluiten van den 4den Mei 1848 n°. 81, en 5 October 1849, n°. 72, daarin gebracht. (*)

Ten opzichte der vrees geuit door eenige leden, die zich tegen de 3de alinea van art. 5 verklaarden, zij het vergund, hier te verwijzen naar hetgeen deswege door de Regering is gezegd op de 9de bladz. der Memorie van Beantwoording.

Art. 10, n°. 1. Men heeft in het tegenwoordige wets-ontwerp vele bepalingen weggelaten uit de wet van 1819, die van ondergeschikt belang werden geacht, en der Regering toeschenen, meer in eene instructie dan in eene wet te huis te behooren.

Hieronder rekent zij ook de verplichting om eene waarschuwing aan het publiek uit te vaardigen bij de ontdekking van valsche muntspecien. Zij acht het echter van belang die bepaling van kracht te laten, en is dus bereid daarop bij de vaststelling der instructie voor het nieuwe collegie te letten.

Art. 15. De Regering heeft met leedwezen vernomen, dat het behoud van twee derden der jaarwedde, voor de tegenwoordige leden van het Collegie van Raden en Generaalmeesteren, die hunne betrekking mogten verliezen, door vele leden der Eerste Kamer te hoog werd gerekend.

Zij vleit zich dat die leden bij eene nadere beschouwing zich met de voordragt der Regering zullen vereenigen, en aan de leden van een collegie, waaraan zij zelve verklaard hebben, dat een *regtmate* lof was toegekend, niet zullen onthouden eene schadevergoeding, waarop die leden en wegens hunne diensten aan den Lande bewezen en wegens het eigenaardig standpunt, waarop dat collegie geplaatst was, geacht moeten worden billijke aanspraak te kunnen maken.

Wat betreft de laatste bewoordingen van dit artikel, zoo is de bedoeling deze, dat, wanneer zij, aan wie twee derden hunner jaarwedden worden toegekend eene betrekking verkrijgen wier bezoldiging gelijkstaat aan die hunner tegenwoordige betrekking, alsdan het genot der twee derden, hun bij deze wet toegekend, ophoudt.

Art. 16. Ten opzichte van het voornemen der Regering, om spoedig eene verbeterde wetgeving voor den waarborg voor te dragen, kan hier gewezen worden op de verklaring, door het Hoofd van het departement van Financien in de zitting der Tweede Kamer van de Staten-Generaal van den 16den April jl. afgelegd.

De Minister van Financien,
VAN BOSSE.

Met de mededeeling dezer Beantwoording heeft de Commissie gemeend haar verslag te moeten besluiten.

Aldus vastgesteld bij de Commissie van Rapporteurs den 2den Mei 1850.

MARTENS VAN SEVENHOVEN.
COST JORDENS.
DE JONGE VAN ELLEMEET.
VAN BEECK VOLLENHOVEN.

(*) Deze besluiten liggen ter inzage van de leden op de Griffie.